

Asia: OM 5/69/2015

Luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne

Strategialuonnos sisältää pääosin kannatettavia toimenpiteitä. Luonnoksessa käytetty korruption määritelmä on riittävän laaja. Laaja korruption käsite on perusteltu, mikäli halutaan puuttua toimintaan, joka heikentää luottamusta viranomaisten ja yritysten toimintaan. Kuntakonsernin näkökulmasta mielenkiintoisimmat toimenpide-ehdotukset liittyvät julkisiin hankintoihin, kaavoitukseen, poliittisen toiminnan rahoitukseen sekä julkisuuden ja virkavastuun ulottamiseen kunnan omistamiin yhtiöihin.

Toimenpide-ehdotuksissa on ehdotettu selvitettäväksi mahdollisuutta selvittää virkavastuun laajentamista kuntien ja valtion osakeyhtiöiden toimintaan. Lisäksi ehdotetaan selvitettäväksi muiden osakeyhtiömuotoisten hankintayksiköiden hankinta-asiakirjojen julkisuutta.

Kaupungin omistamat yhtiöt ovat hyvin erilaisia. Osa yhtiöistä on käytännössä kaupungin sisäisiä palveluntuottajia ja hankintalaissa tarkoitettuja sidosyksiköitä. Kyse on tukitoiminannan yhtiöittämisestä ja palvelun tuottamisesta vain kaupungille tai sen konserniyhteisöille. Osa yhtiöistä taas toimii puhtaasti markkinoilla ja kilpailee markkinaosuudestaan normaalissa kilpailuympäristössä. Näiden erilaisten yhtiöiden asema ja tilanne tulee huomioida sääntelyssä. Kilpailluilla markkinoilla toimivan, kunnan tai valtion omistaman yrityksen edellytyksiä pärjätä kilpailussa ei tulisi heikentää. Markkinoilla toimivia yrityksiä tulee kohdella samalla tavoin riippumatta niiden omistajista.

Luonnoksessa ehdotetaan myös selvitettäväksi virkavastuun laajentamista kuntien ja valtion osakeyhtiöiden toimintaan. Virkavastuun laajentaminen koskemaan yleisesti esimerkiksi osakeyhtiöiden toimitusjohtajaa ja hallitusta ei ole ongelmantonta. Sääntely olisi omiaan hämärtämään rajaa kunnan ja osakeyhtiön välillä. Ratkaisussa tulisi sovittaa yhteen virkavastuu ja osakeyhtiölain mukainen yhtiön johdon vastuu. Kilpailutilanteessa toimivan yhtiön toiminnan kannalta myös liiketoimintaan kuuluvan liiketaloudellisen riskin ja virkavastuun yhteensovittaminen

voi olla ongelmallista. Vastaava asetelma oli jossain määrin ongelmallinen kuntien liikelaitoksissa ennen yhtiöittämisvelvollisuutta.

Ehdotus korruptiota koskevan tutkimuksen edistämisestä on erittäin kannatettava.

1. Korruption esiintyminen

Miten suomalainen korruptio mielestänne ilmenee ja millä alueilla / sektoreilla korruption vastaista työtä mielestäsi tulisi tehostaa?

-

Puuttuuko strategialuonnoksen korruptiokatsauksesta olennaista tietoa tai olennaisia lähteitä?

-

2. Korruption vastainen työ

Miten nykyiset korruption torjunnan viranomaisrakenteet mielestäsi toimivat? Miten rakenteita voisi vahvistaa ja yhteistyötä viranomaisten välillä parantaa?

-

Onko teillä näkemyksiä siitä, miten muut sidosryhmät (ml. kansalaisjärjestöt) ja kansalaiset voisivat osallistua korruption vastaiseen työhön?

-

3. Strategian visio

Miten suhtaudutte strategian visioon (s. 3)

-

4. Strategialuonnoksen painopistealueet

Strategialuonnoksen luku 4 käsittelee keskeisimpiä kehitys- ja toimenpidetarpeita (4.1–4.6). Mitkä näistä ovat mielestänne tärkeimmät ja kiireellisimmät? Perustele vastauksenne!

-

5. Ehdotetut toimenpiteet

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? a) korruption torjuntaa tukevien rakenteiden vahvistaminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? b) tietoisuuden lisääminen ja asenteiden muuttaminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? c) läpinäkyvyyden lisääminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?d) Korruptiotapausten paljastumisen helpottaminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?e) Lahjusrikoksiin liittyvän lainsäädännön kehittäminen

-

**Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?
f) Korruptiotutkimuksen edistäminen**

-

Puuttuuko toimenpidesuunnitelmasta mielestänne toimenpiteitä?

-

Mainitaanko toimenpidesuunnitelmassa oikeita vastuutahoja ja onko jotain vastuutahoja unohdettu?

-

6. Korruption vastaiseen työhön osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Onko teillä kommentteja/lisättävää korruption vastaiseen työhön osallistuvia viranomaisia ja toimijoita koskevaan osioon (liite 1)?

-

Onko teillä tai edustamallanne organisaatiolla/järjestöllä liityntäpintoja korruption ehkäisemiseen? Millaisia?

-

7. Muut huomiot

Onko teillä muita strategialuonnokseen tai yleensä korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyviä kommentteja?

-

